بسمه تعالی

جناب آقای دکتر فرزین–رییس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و عضو شورای ملی تأمین مالی
جناب آقای خوشکلام خسروشاهی–رییس کل محترم بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و عضو شورای ملی تأمین مالی
جناب آقای دکتر صیدی–رییس محترم سازمان بورس و اوراق بهادار و عضو شورای ملی تأمین مالی

موضوع: ابلاغ دستورالعمل تنظیم قراردادها و فرآیندهای سامانه جامع وثایق و صدور شناسه یکتا

سلام علیکم

شورای ملی تأمین مالی در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۱/۲۰ با استناد به ماده ۹، تبصره (۱) ماده ۹ و بند (الف) ماده ۴۶ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها مصوب سال ۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی، «دستورالعمل تنظیم قراردادها و فرآیندهای سامانه جامع وثایق و صدور شناسه‌ی یکتا» را به شرح زیر تصویب نمود:

بخش اول– تعاریف

۱) قانون: قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها مصوب سال ۱۴۰۲،

۲) شورا: شورای ملی تأمین مالی موضوع بند (الف) ماده ۲ قانون،

۳) دستگاه‌های اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع بند (خ) ماده ۱ قانون،

۴) وزارت: وزارت امور اقتصادی و دارایی،

۵) سامانه: سامانه جامع وثایق موضوع بند (ژ) ماده ۱ قانون که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی طراحی می‌شود.

۶) دارایی قابل توثیق: اموال و دارایی‌های موضوع ماده ۷ قانون که توسط نهادهای وثیقه‌پذیر در سامانه به‌عنوان وثیقه ثبت و برای آن شناسه یکتا صادر می‌شود،

۷) فرآیندهای توثیق: فرآیندهای توثیق اعم از معرفی مال و دارایی، درخواست ترهین، ارزش‌گذاری، اجرا، جایگزینی، آزادسازی وثایق و ثبت سایر اطلاعات موردنیاز را شامل می‌شود،

۸) نهاد وثیقه‌پذیر: نهادهای وثیقه‌پذیر موضوع بند (ث) ماده ۱ قانون،

۹) نهاد امین دارایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۱۰ قانون و اشخاص حقوقی که از طریق سامانه، عملیات توثیق و جلوگیری از نقل و انتقال دارایی‌های قابل توثیق به نفع نهادهای وثیقه‌پذیر را پس از درخواست این نهادها انجام می‌دهند،

۱۰) نهاد دارنده اطلاعات دارایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۱۰ قانون و اشخاص حقوقی که اطلاعات دارایی‌های قابل توثیق در سامانه، نزد آنها ثبت و امکان صحت‌سنجی اطلاعات مربوط به این دارایی‌ها را از طریق سامانه فراهم می‌نمایند،

۱۱) نهاد ناظر: نهادهای ناظر بر نهادهای وثیقه‌پذیر نظیر وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

بخش دوم ــ ایجاد و راه‌اندازی سامانه

ماده ۲ــ سامانه توسط وزارت به گونه‌ای طراحی و راه‌اندازی می‌شود که شامل امکانات ذیل باشد:

۱) پیاده‌سازی فرآیندهای توثیق،
۲) امکان احراز هویت کاربران،
۳) امکان استفاده از امضای دیجیتال،
۴) امکان اخذ کارمزد فرآیندهای توثیق دارای هزینه / کارمزد قانونی،

آدرس: تهران، خیابان صوراسرافیل، ساختمان مرکزی وزارت امور اقتصادی و دارایی تلفن: ۳۹۹۰۹ کدپستی: ۱۱۱۴۹۴۳۶۶۱
www.mefa.ir

۵) صدور شناسه‌ی یکتا برای دارایی‌های توثیق شده.

تبصره ـ وزارت صنعت، معدن و تجارت (مرکز توسعه تجارت الکترونیکی) مکلف است حداکثر ظرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، شرایط و زیرساخت‌های لازم را برای ایجاد امکان امضای دیجیتال در سامانه فراهم نماید.

بخش سوم ـ ثبت اطلاعات وثایق

ماده ۳ – وثیقه‌گذار مکلف است کلیه اسناد و مدارک مربوط به دارایی قابل توثیق اعم از اسناد مالکیت و ارزش‌گذاری آن را به نهاد وثیقه‌پذیر ارایه نماید.

ماده ۴ – کلیه اطلاعات موردنیاز دارایی قابل توثیق توسط نهاد وثیقه‌پذیر در سامانه ثبت خواهد شد.

ماده ۵– نهادهای وثیقه‌پذیر موظف‌اند، ضمن رعایت ردیف‌های ۱ و ۲ بند (ب) ماده ۱۰ قانون، درخواست صحت‌سنجی اسناد و مدارک مربوط به دارایی قابل توثیق و بلامعارض بودن دارایی قابل توثیق را از طریق سامانه به نهاد دارنده اطلاعات دارایی ارسال نمایند.

تبصره – اطلاعات مورد نیاز سامانه به تفکیک هریک از دارایی‌های قابل توثیق، توسط وزارت به نهادهای وثیقه‌پذیر، نهادهای امین دارایی و نهادهای دارنده اطلاعات دارایی اعلام خواهد شد.

ماده ۶– پس از تأیید بلامعارض بودن وثیقه‌گذاری اموال و دارایی قابل توثیق و ثبت نهایی فرآیندهای توثیق در سامانه، شناسه یکتا صادر شده و به‌صورت برخط به وثیقه‌گذار، نهاد وثیقه‌پذیر و نهاد امین دارایی ارایه می‌گردد.

بخش چهارم – اجرا و آزادسازی وثایق

ماده ۷– درصورت درخواست نهاد وثیقه‌پذیر و یا مرجع ذی‌صلاح قانونی از طریق سامانه، آزادسازی وثایق با رعایت قوانین و مقررات مربوط صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱– در صورتی‌که دارایی قابل توثیق در چارچوب امکانات فنی سامانه واجد شرایط آزادسازی در چند مرحله باشد، نهاد وثیقه‌پذیر مکلف است درخواست آزادسازی وثایق مازاد را از طریق سامانه ارایه نماید. دارایی‌های واجد شرایط موضوع این تبصره، توسط وزارت با هماهنگی نهاد ناظر عنداللزوم اعلام می‌گردد.

تبصره ۲– نهاد ناظر مکلف است در صورت وجود مانع قانونی در خصوص آزادسازی دارایی قابل توثیق، موضوع مربوطه را به سامانه گزارش دهد.

ماده ۸– پس از انجام مقدمات لازم جهت آزادسازی وثایق توسط نهاد وثیقه‌پذیر از طریق سامانه، نهاد امین دارایی مکلف است ظرف حداکثر سه روز کاری، اقدامات لازم جهت آزادسازی وثایق را انجام و نتیجه اقدامات را از طریق سامانه به نهاد وثیقه‌پذیر یا مرجع ذی‌صلاح قانونی درخواست‌کننده، اطلاع دهد.

ماده ۹– در ارتباط با آن دسته از وثایق که اجرای آن توسط نهاد امین دارایی و بدون نیاز به حکم قضایی انجام می‌شود، نهاد امین دارایی مکلف است ظرف مدت حداکثر سه روز کاری اقدامات لازم برای اجرای وثایق را انجام و نتایج را به سامانه ارسال نماید.

ماده ۱۰– در خصوص آن دسته از وثایق که اجرای آن از طریق شعب اجرای احکام و دوایر اجرای ثبت و تصفیه امور ورشکستگی انجام می‌شود، مزایده این دسته از وثایق با رعایت تبصره (۳) ماده ۹ قانون انجام خواهد شد.

تبصره – وزارت صنعت، معدن و تجارت (مرکز توسعه تجارت الکترونیکی)، مکلف است نتایج مزایده‌های موضوع این ماده را به‌صورت سیستمی و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برای سامانه ارسال نماید.

بخش پنجم – سایر

ماده ۱۱– ارزش‌گذاری دارایی‌های قابل توثیق، به شرح ذیل صورت می‌پذیرد:

آدرس: تهران، خیابان صوراسرافیل، ساختمان مرکزی وزارت امور اقتصادی و دارایی تلفن: ۳۹۹۰۹ کدپستی: ۱۱۱۴۹۴۳۶۶۱
www.mefa.ir

۱) دارایی‌های قابل توثیق دارای ارزش ریالی، معادل همان ارزش ریالی، ارزش‌گذاری می‌شوند، نظیر سپرده‌های بانکی و ذخایر ریاضی بیمه‌های زندگی افراد.

۲) در خصوص سهام و اوراق بهادار، کمترین قیمت آنها در شش ماه گذشته منتهی به آخرین معامله، ملاک تعیین ارزش دارایی است.

۳) در ارتباط با فلزات گران‌بها، میانگین قیمت آن فلزات در سه ماه گذشته بر اساس قیمت معاملاتی آن در بورس کالا یا قیمت‌های اعلامی اتحادیه‌های ذی‌ربط، ملاک تعیین ارزش دارایی است.

۴) در خصوص دارایی‌های قابل توثیقی که نهاد امین دارایی یا نهاد دارنده اطلاعات دارایی امکان ارزش‌گذاری آن را دارند، ارزش‌گذاری انجام شده توسط نهاد مربوط، ملاک تعیین ارزش دارایی است.

۵) در ارتباط با دارایی‌های نامشهود، ارزش‌گذاری انجام شده توسط شرکت‌های ارزش‌گذار دارایی‌های نامشهود دارای مجوز از معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رییس جمهور، ملاک تعیین ارزش دارایی است.

۶) در خصوص سایر دارایی‌های قابل توثیق، به تشخیص نهاد وثیقه‌پذیر، نظریه کارشناس رسمی ملاک تعیین ارزش دارایی است.

تبصره – وزارت ضمن برقراری ارتباط سامانه با سامانه ملی کارشناسی موضوع ماده (۲) آیین‌نامه نحوه تعیین کارشناس برای دستگاه‌های اجرایی (تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۳۴۷/ت۵۴۸۰۲ه مورخ ۱۴۰۲/۷/۱۵)، نسبت به پیاده‌سازی فرآیند ارزش‌گذاری هر یک از دارایی‌های قابل توثیق در سامانه از طریق کارشناس یا کارشناسان رسمی و یا مراجع قانونی ذی‌صلاح (نظیر شرکت‌های ارزش‌گذار دارایی‌های نامشهود دارای مجوز از معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رییس جمهور)، اقدام می‌نماید.

ماده ۱۲– قیمت‌گذاری دارایی‌های قابل توثیق مطابق توافق مندرج در قرارداد میان وثیقه‌گذار و نهاد وثیقه‌پذیر متناسب با ارزش‌گذاری آن دارایی انجام می‌شود.

ماده ۱۳– کارمزد فرآیندهای توثیق با رعایت قوانین و مقررات مربوط بر عهده وثیقه‌گذار است.

تبصره– نهادهای امین دارایی مکلف‌اند ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، کارمزد مربوط به هریک از دارایی‌های قابل توثیق را مطابق با قوانین و مقررات مربوط، جهت پیاده‌سازی در سامانه برای وزارت (مرکز) ارسال نمایند.

ماده ۱۴– حداکثر و حداقل ضریب توثیق هریک از دارایی‌های قابل توثیق (نسبت ارزش ریالی تعهد پذیرفته شده توسط نهاد وثیقه‌پذیر به قیمت تعیین شده برای دارایی)، متناسب با شرایط آن دارایی، حداقل دو ماه قبل از امکان توثیق دارایی مذکور در سامانه توسط شورا تعیین می‌گردد.

تبصره – تغییرات ضریب توثیق هریک از دارایی‌های قابل توثیق، باید حداقل دو ماه قبل از اعمال در سامانه توسط شورا تعیین و ابلاغ گردد.

ماده ۱۵ – نهاد وثیقه‌پذیر می‌تواند در قرارداد با وثیقه‌گذار وی را مکلف به بیمه کردن دارایی قابل توثیق، جایگزینی و یا افزایش میزان دارایی در صورت کاهش ارزش دارایی نماید.

سید رحمت ا... اکرمی

آدرس: تهران، خیابان صورا سرافیل، ساختمان مرکزی وزارت امور اقتصادی و دارایی تلفن: ۳۹۹۰۹ کدپستی: ۱۱۱۴۹۴۳۶۶۱
www.mefa.ir

رونوشت:

- جناب آقای دکتر عارف معاون اول محترم رییس جمهور برای استحضار.
- حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای خلیلی معاون اول محترم قوه قضاییه برای استحضار.
- جناب آقای دکتر تقوی‌نژاد دبیر محترم هیأت دولت برای استحضار.
- جناب آقای دکتر پورمحمدی معاون محترم رییس جمهور، رییس سازمان برنامه و بودجه کشور و عضو شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای انصاری معاون محترم حقوقی رییس جمهور برای استحضار.
- جناب آقای دکتر افشین معاون محترم علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رییس جمهور برای استحضار.
- جناب آقای مهندس اتابک وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت و عضو شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر قادری نماینده محترم مجلس شورای اسلامی و عضو ناظر شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر محبی نجم‌آبادی نماینده محترم مجلس شورای اسلامی و عضو ناظر شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر بابایی رییس محترم سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای اطلاع.
- جناب آقای دکتر غضنفری رییس محترم صندوق توسعه ملی و عضو شورای ملی تأمین مالی برای اطلاع.
- جناب آقای دکتر ماجد معاون محترم سیاست‌گذاری و راهبری اقتصادی و دبیر شورای ملی تأمین مالی برای اطلاع.
- جناب آقای کفاش معاون محترم امور حقوقی و مجلس برای اطلاع.
- جناب آقای مدنی شاهرودی مدیرکل محترم حوزه وزارتی برای اطلاع.
- جناب آقای حسن زاده رییس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برای اطلاع.
- جناب آقای نوده فراهانی رییس محترم اتاق اصناف ایران برای اطلاع.
- جناب آقای عبدالهی رییس محترم اتاق تعاون ایران برای اطلاع.

آدرس: تهران، خیابان صوراسرافیل، ساختمان مرکزی وزارت امور اقتصادی و دارایی تلفن: ۳۹۹۰۹ کدپستی: ۱۱۱۴۹۴۳۶۶۱
www.mefa.ir